

Semidieselmotorer («dunkemotorer») :

Brunvoll i Neptun

- av Erling Blindheimsvik -

Ja, ka skal man sei om denne type motorer?

Jeg vil nok sei at dei fleste nok e noken særinger!

Brunvoll B 28 fra 1939 som vi har jobba med bekrefter i hvert fall denne teorien. Eldre typer av semidiesel motorer har gjerne veivaksling med glidelager slik som i motorkuteren Neptun, mens nyere motorer har rullelager. Smøring av veivaksling med glidelager og stempel smøres med et smøreapparat da denne type motorer ikkje har bunnpanne med olje. Alle bevegelige deler må smøres manuelt, så før oppstart må alt smøres og det må gjentas med jevne mellomrom mens motoren går. Ikkje noke latmannsliv å holde en semi gående!

Etter smøring gis en liten dusj med diesel inn på stempelet før svinghjul dreies slik stempel står på topp. Det må noen sterke never til for å få stempel på topp.

Det finnes flere måter å forvarme toppen før oppstart. Dei gamle motorene hadde glødelamper eller sigaretter som ble fyrte opp mens nyere ofte har gjødespiral. Etter gløding startes motoren ved hjelp av trykkluft, her må det gis akkurat riktig mengde luft, og da er det berre å håpe på at den går riktig

vei. Om ikkje må motoren snus ved hjelp av dieselpumpa. Her kreves presisjon og godt håndlag i alle operasjoner for å lykkes. På toppen sitter en dyse som blir kalt "spissen" som justerer diesel stråle i brennkammeret. Denne må justeres manuelt etter temperatur på motoren, en fordel å være litt musikalsk og lytte til når motoren vil ha meir spiss som åpner og gir meir konsentrert stråle ned i brennkammeret.

Når motoren er i gang er det viktig å huske å lade trykkluft til neste start. Her brukes eksosen og den komprimerte lufta fra motoren som lades inn på trykkluft tanken. Bak motoren står kopling og omstyring som også må styres manuelt med hendler og egne ratt i styrehuset. Her er også endel smørepunkter å passe på.

En semidiesel er i utgangspunktet en enkelt oppbygd dieselmotor, men krever allikevel endel erfaring og kompetanse. Det begynner å minke på fagpersoner som kan dette, men heldigvis har vi noen fagfolk igjen som ofte stiller opp slik at dei gamle semidiesel motorene kan holdes i drift. Det må presiseres at i dag er dette motorer for *spesielt intereserte*. Dei gamle motorene hadde saltvannskjøling som tærer på motorens kjølekanaler og kan ta knekken på dem.

Pr 25. september 2019: Vi har nå jobbet i 16 mnd. med Brunvollen, som nå går som et urverk. Må imidlertid få den nye ferskvannskjølinga til å fungere skikkelig. Har en lekkasje slik at det kommer luft i kjølesystemet.

Georg og Svein Egil er entusiastiske hjelpere

Harald

Erling er "levende kystkultur"! Han leder jobber med Neptun, selv om den ikke er hans egen. Selv eier han den vakre og velholdte kutteren Lasarus.